

MATTHAEI BOSSI VERONENSIS CA
NONICI REGULARIS IN IESV CHRI
STI SALVATORIS PASSIONE FLE,
BILIS ET DEVOTISSIMVS SERMO.

E immanitate suplicii horredataq; mor
te parentis et magni dei nostri perditi
orbis liberatoris uerba facturus conc
nonici patres ac pientissimi ciues tan
tus imprimis me horror inuadit/stupor corripit/
cruciatus disrumpit/occupat dolor: ut apud me
sim satis euidem nesciam/et polliceri uobis pa
tres magis profecto possim singultus et lachry
mas: q; sermonem atq; facundiam.Quis sane est
ita fidem. ita charitatem. ita gratitudinem. ita ta
dem humanitatem omnem exutus ut indurissi
mum illius pectus pars doloris et contritionis ali
qua omnino non subeat? et contractam eius eti
am/ atq; agrestem funestus hic dies non mentem
emolliat? quo exempturus a ruina atque interitu
humanum genus omne rerum conditor deus/po
testate se nudans: immortalitatem et gloriā morta
litati ignominiaq; sustrauerit/ et in cruce subla
tus/ atq; peremptus/ animam dederit: quatenus q

a i

MATTHAEI BOSSI VERONENSIS CANONICI REGULARIS IN IESV CHRISTI SALVATORIS PASSIONE FLEBILIS ET DEVOTISSIMVS SERMO.

E immanitate suplicii horrēdaq; morte parentis et magni dei nostri perditī orbis liberatoris uerba facturus concanonici patres/ac pientissimi ciues tantus imprimis me horror inuadit/stupor corripit cruciatus disrumpit/occupat dolor: ut apud me sim satis equidem nesciam/et polliceri uobis patres magis profecto possim singultus et lachrymas: q; sermonem atq; facundiam. Quis sane est ita fidem. ita charitatem. ita gratitudinem. ita tamē humanitatem omnem exutus ut indurissimum illius pectus pars doloris et contritionis aliquia omnino non subeat? et contractam eius etiam/atq; agrestem funestus hic dies non mente emolliat? quo exempturus a ruina atque interitu humanum genus omne rerum conditor deus/testate se nudans: immortalitatem et gloriā mortaliati iguominiaq; sustrauerit et in cruce sublatus/atq; peremptus/animam dederit:quatēnus q

a i

i pgenitoribꝫ erāt morti obnoxii (erāt uero oēs)
morte quidem sua euocaret ad uitam? Hæc sane
misericordia magni erga nos dei rata q̄ amaras nos
inuitat ad lachrymas? q̄ et ad condolendum sol
licitat? Ob hoc itaq; hodie sponsa christi fidelis/
et nostrum omnium mater ecclesia tanquam ui
dua amaras domini fletu decorat exequias/int̄
que crudissimas lachrymas agit/ uoces lamentabi
les ædit/palmas complodit / et quanta ui / pietate
que potest cælū/ terraſq; ad complorandū iuitat
et prouocat/pro serico et purpura / pro auro et
gemmis/floridisque tegumentis reliquis atras in
sacris et decoloris induit uestes/ in templis ad ti
nacum nulla tunduntur æra: Non musica manus
in suauem concentum agitat organa. Non hym
ni spalmique lætissimi exaudiuntur ulli : nusq;
et resonat summx laudis et gloriæ alleluia dulcis
sonum/pulcherrimus ille in sacrī prophetæ car
minibus finis/diui Hieronymi inuentum Gloria
pa. et fi. et spi. sancto. Silentio præterit/neque ca
norum aliud/suaueque sonans excitatur : quod
pios animos mulceat:Sacerdotes depresso ore et
gemebundo iusta persoluunt: nuda proferunt
altaria/splendidissimæ tabulæ/et signa uelantur.
non thura.non alii fragrantes aris incenduntur

uapores/non cerei/non lichini collucet: sed quod
longe exuperat omnia/et post se minora dimitit
oppetente mortem Iesu domino creatura omnis
conterrata estis quoque commiserata factori: et ea
non modo quae sentit: et sapit: haberque aliquid
commune cum illorū angelici spiritus / nosque
mortales: Sed quae mente etiam uacat et sensu.
Quippe Sol ab hora diei sexta ad nonam usque
obscuratus nihil orbi impertitus est lucis/ quae tam
ta obscuritas atque defectio terris obducta/nul
lo quidem modo accidere i sole nisi miraculo potuit. iu
bar n. ille perpetuus hebescere tam diu isolitus est / et
eo plane tpe Luna q̄rtadecima erat pleniluniū a
gēs/nō soli subiecta: sed e regione p̄means girūq;
cōficiēs/ut irrogare soli cōtumeliā: offūdereq; ca
liginē minime posset: quo iluero horriflicoq; spec
taculo q̄ erat nobilissimi i gracia i ægyptoq; phi
losophi ut reliqt Dionysius scriptū/aut deū natu
ra pati aut casurū p̄tinus cælū et extremū subitu
rū exitiū orbē sint ominati. et athēis illos ignoto
deo struxisse arā i apostolorū acribō ēt hēaf. tel
lus æque uniuersa cōtremuit: q̄ si noscēs se sustie
re cōspicuū pōdus illō imēsi nūinis qd nulla ua
stitas nullaq; dimēsio effusissimā capit: quo ter
remotu multas asīx urbes dirutas orosius tradit.

aii

Ita quoq; Petras: quibus nihil ē durius assultātes
inuicem: et contrario se nixu ac crepitu colliden-
tes scissæ sunt: At uelum templi: quod i ut asse-
rūt quidam ualunas tegebat/ aut ut putat alii: sāc-
ta sanctorum a reliquo templo diuidebat: scissū
ē duas in p̄tis/a culmine usq; deorsum: ut ea scis-
sura duo testamenta doceret/ et ab synagoga na-
sci figuraret ecclesiam . clamor etiam seraphim
subter fornices templi teste Iosepho / nostroque
Hieronymo exauditus ē tristis: qui transmigre-
mus his de sedibus dicerent / quod et factū esse
animaduersum ē illico: Quid monumenta rese-
rata / et cætera admiranda quæ minora uidēri q/
dem non possunt: q; afflictati et exināti ueri et
magni dei signa? Hoc cum ita sit ut pia ad fletū
tantope ecclesia/ omnisq; natura nos prouocet/ si
filii: si hæredes nō mouebimur/ nō obsequemur:
non et paulum electionis et ueritatis toto i orbe
magistrum audiemus/ hæredes quidem dei/ cohæ-
redes autem christi si tamen cōpatimur ut simul
conglorificemur/ uel erimus sic truces/ sic ferrei/
ut præcordia non emolescat ad commiserationē.
et pietatem illius. quem occidentem mondus to-
tus omniaque elementa luxerunt/ aut si nostrū
durior aliquis lachrymas dare haud facile potest/

non tamen præstare debebit quæ in ipsius sunt
potestate/earum habēdarum desiderium/postu/
lationem/fidem/spē/charitatem/quo ab eo id qđ
deest resarciat harum uirtutum compendio. quo
rum alterum si non utruncq; ut ex nobis quisque
dare iam possit: Ad seriem passionis iam proue/
hamur/non a capite illo dierum multorum ante
parasceuē ut pleriq; solent incipientes et notissi/
ma singula enarrantes.sed neq; per horas cano/
nicas illam partientes quemadmodum languen/
tissimus et ad criticem semper assiduus Bernar/
dns int̄exuit/sed nos per ea potius loca uos de/
ducendos putauimus:in quibus afflictus ludifi/
catus et passus est dominus et sane quam lucide
carptimq; fieri ea tanta res poterit. Locū primū
itaq; patres diuina gratia duce in eamus qui hor
tus ē ille:quo post cœnam primo azimorum die
cum discipulis actam: post corporis et sanguis/
nis sui sacramentum:quo tanq; bellariis insigni/
bus:quæ clauderent cœnam conuiuificauit accū/
bentes.post dilutos eorum pedes.post deniq; ha/
bitum de charitate sancta sermonem noctu se in
tempesta proripuit.Erat.n.hic hortus in uico ad
montis oliueti radices patria lingua dicto getse/

a iii

mani trans torrétem cedron ut Ioannis euange
lium prodit: hoc est trans ualem cedriferam: quā
torrents interluit a copia / amoenitateque cedrorū/
cedron uulgo nuncupatus: in quem locum di/
uertere oratum / in ambulatumque Iesus non ra/
ro solebat. Hic paululum cum substitisset mox
quantum iactus lapis conterminat / secessit a reli/
quis: Petrum autem: Ioānem et Iacobum: quos
primos habebat: secum esse proxime iussit. Tū
manibus atque oculis intentis in cælum / ter his
uerbis orauit altissime: Pater si fieri potest tran/
seat a me calix iste: non tamen sicut ego uolo
humana ex infirmitate: Sed sicut tu diuina
pietate sanxisti. Ad quem a patre eum confor/
tans delapsus est angelus (Michaelem aliqui pu/
tant) qui q̄quam eū consolaturus animaturusq;
descendit tantus eius tamen animam comprexit
horror / et eorum quæ immanissima passurus e/
rat: mentem præcordiaque concussit / ut i agonia
factus: toto e corpore sanguinis guttae pro fudo /
re defluxerint / qui secundus post circuncisionē
nostra pro salute fuit sanguis effusus. Quam tā
tam acerbitatē a sæculis accidisse ulli: neque nos
legisse unquam neque audisse: ne quidem uidis

se meminimus. Sed qui rimantur rem istam sub
tilius triplicem causam inducunt :quarum po/
tissima q̄ quemadmodum futurus erat primæ
glorie martyr et quam sequerentur cæteri for/
ma. conclos ita superaret in pœna . Quoniam
quoq; in eo uno capite Christo cumulanda erat
contritio ea omnis quæ ab saluādis legitime sin/
gulis suscipienda merito erat: si se nouissent ho/
mines post Adæ peccatum: consequi uideretur/
ut qui omnium pondus sustineret: omnib; & que
grauius pateretur: Tertiam deniq; causam fuis/
se prodiere: quia id quod ē humanum in Chri/
sto ipsa in passione dimissum sit prouersus naturæ
passibili nullo uel dei uel hominum adiuncto
suffragio quale martyribus: quippe qui pœnas:
et illatas omnifarias neces non modo sine gemi/
tu: uerum ouantes excipiebant gaudio superan/
te tormenta. et inuicta uirtute nequitiam. Sed i/
tam magno opere perficiendo decuisse uitæ re/
demptorem humanæ sic integre pati ne optimo
cuiquam et fidelissimo menti se titubatio ingere
ret tacita ac formidolosa unquam de ueritate al/
sumptæ humanitatis a uerbo: sed neque futuris
hereticis relinquetur: unde cauillari de mera i/
dubiaq; humanitate domini facile possent. His

Causæ su/
doris.

quarta quoq; adiungitur ratio/ut phisica/ sic cō
pertissima/qā eius pura delicataq; complexio in
sensu altius dolentiam admireret : q̄ rigidiores
cæteræ/ac uiliores: quæ clementius tolerant: Tū
eo i horro captus a turba ad Annā i urbē iudicā
dus dicitur: atq; raptatur. Qui secundus est pa-
sionis execrabilis locus. Erat autē Annas iste Cai-
phæ sacer/et ambo magni in hyerusalem uiri p
annum alternis uicibus pontificatum agentes/
quæ dignitas / tum caiphæ contigerat (Pontifi-
catus enim fastigium quod perpetuum diutissi-
me fuerat/ annum per id temporis ambiosa
procuratione astuque et romanis insuper pro-
pter hoc data pecunia ad hos duos concesserat)
At uero ad Annam imprimis quū eo anno non
esset antistes: tractum fuisse dominū his de cau-
sis creditum est:tum q̄ illius ædes primo introi-
tu urbis patebant ducentibus timereturq; ne lō-
giore progressu tumultus excitaretur in populo
quando popularibus ppiter patrata miracula/ad
mirabilēq; doctrinam Iesus dominus uenerabilis
erati tū q̄ Caiphas ita forte iussisset/ut cū Anna
associatus in scelere illum facilius atque commo-
dius damnatum daret in mortem . Nam illud
timidi / atque insani commentati fuerant

inter se antea. Quid facimus? quia hic homo mul
ta signa facit si dimittimus eum uenient romani
et tollent locum nostrum et gentem. Timeba/
tur prædictio quoque illa magni Iacob: qui
moriens Iudam filium: a quo iudei sunt nomi
nati: admonuit non auferendum sceptrum ab
eis nec de femore ducem / donec appareret qui
mittendus erat expectatio gentium, uersabatur
et animo illud Danielis augurium / cum uenes
rit sanctus sanctorum abolebitur unctio uestra /
inde detractare sermonibus eius/ atque præcep/
tis/ et insidias ei prætendere manifestis ambitio/
nis et odii conati sunt signis/statuto igitur ante
se rege et domino Christo / et falsis aduersus
eum conclamantibus testibus/dolose Annas illū
de discipulis interrogat/ quasi illos abduxisset a
lege / et præstigiatos sequi se cogeret/de doctrina
quoque siscitatur/si forte calumniam aut falsam
hæresim aliquam capitalem possit obiicere / Ie/
sus uero de discipulis ab eo transfugis uerbum
reddendum nō putauit.de doctrina autem quo
niā aeterna/ atque sanctissima: testes citat audi
tores paratus in tam clara ueritate etiam inimi
corum subire iudicium / docui in templo inqui
ens et in synagoga iudeorum/ et in occulto locu

**Ad Cai
pham.**

tus sum nihil iterroga eos: q me audierūt, cui re
pente ex ministris infandissimus unus/sic respon
des pontifici clamans/super faciem alapam strin
xit/sed nihil turbatus yesus si male locutus sum
inquit testimoniu perhibe de malo si bene quid
me cedis? Inde tādem opprobriis affectus et im
pia manu pulsatus ad Caipham pontificem tra
hitur/quo cum uenerant príncipes sacerdotum/
scribaxq; et seniores cum omni concilio/queren
tes falsum testimonium/q̄tioniā uerum non in
ueniebant:inter quos tandem duo falsi testes di
xere/Ipsi eum audiuiimus gloriantem/possum de
struere templū dei hoc et post triduū aliud non
manufactum ædificare:ad hoc uero yesu tacen
te surrexit a catedra pontifex i inq; medium fu
rore delatus clamauit/nihil respondes ad ea:quz
isti aduersum te testificātur? Magis uero adhuc
eo tacente/adiuro te Caiphas per deum inquit /
ut dicas nobis si tu es xps filius dei uiui ac bene/
dicti/ Cui dominus pp reuerentiam inuocati ut
arbitror dei tu dixisti quia ego sum inquit. tum
ille scindens uestimenta et hiatu magno uocife/
rans/quid adhuc egemus testibus ait/unde a fu/
rentibus omnibus conclamatū ē statim: reus ē

mortis quid eum sustinemus? Interea loci annu
ente pontifice qui circumstabant illudebant ei /
alii in faciem conspuentes oculos alii uelantes,
colaphis alii eum cedentes / alii alapas in faciem
extendentes alii arundinibus caput contunden/
tes / et prophetiza qui te percussit blasterantes /
nec tantis adhuc malis faciati / quoniam illis ro
manorum ordinatione iudicium sanguinis ex/
ercere non licebat / summo surgente diluculo
ad Punctum qui pro romano imperio ciuitati
præsidebat in crucem agendum ducunt Sed p/
torium intrante nemine ne comunione gentili/
um pasca uiolarent exiuit ad eos foras pilatus / et
in quo hominem culparent interrogauit cui illi
alta uoce dixerunt hunc præter reliqua facinora
Lubricum populum subuententem inuenimus /
tributa quoque cæsari pendi negantem: Item qd
est grauius se iudæorum regem statuenteret: sci/
ens uero pontius qd eum per inuidiam atque odi
um tradidissent: et quia gentilis erat lugduni na
tus: qd subdole iudæorum leges auerteret nihil
omnino curauit: sic de tributo mentiri accusato
res deprehenderat / memor interrogatum domi
num an cæsari tributum dari liceret dixisse palat

Ad Pilatū

Triplex ac
cusatio.

reddite quæ sūt cæsar is cæsari et quæ sūt dei deo
Tertia criminatio pluris ei stetit q̄ e re sua nō ab
esset suspicari cauereq; de regno: unde an se re/
gē iudeorum dicat prop̄s̄ius interrogat/ cui post
multa/a te metipso hoccine quæris o præses an a
līi dixerunt tibi de me dominus rerulit . Quo re/
spondēte nō quid ego iudæus sum? gens tua tra/
didit te mihi qd fecisti ? Tum uero dominus re/
gnū meum non ē de hoc mūdo . ueni uero i mū
dum ut testimoniū phibeam ueritati . Sed dum
ista quæruntur perosi moram sceuissimæ rāq; be/
stix frendentes et rabiem despumantes pontifi/
ces clamare non desinebant/ ut mortis sententiā
ferret de eo . Quāobrem exiuit iterum foras ad
concionem et se capitale nihil inuenire in homi/
ne contestans bono quiescere pontifices animo
iubet/ se rei consulturū opportune pollicet : ad/
dens est autem consuetudo unum dimitti uobis
in pascate/ placeat iesum castigatione emendatū
exulaturūq; dimitti . Ad quod conclamatū ab
omnibus ē tole tole iesum hūc et crucifige et Ba/
rabam nobis dimitte : O scelus . o feritas . o tota i
natura prodigium deus genitus deo : et totius
humani generis dominus qui ad saluandos om/
nes uenit in terras/ ut damnetur in mortem et p

eo uobis donetur latro turpissimus efflagitatis
supplicatis ardetis debaccantes iudxi: Quem pa-
tres uestrī patriarchæ uenturum coluere quæ pro-
phetæ diuino ore præcecinere bos asinusq; ad p;
sepe cognouere nos latroni postponitis /absolu-
tis pessimum ut perdatis optimum /liberatis man-
cipium ut interimatis dominum: o furor: o rabia,
es/o ambitiosa cupiditas: quæ ne amittat dignita-
tem humanam /diuinam temptat perimere ma-
iestatem : Nō desinentibus uobis acclamare /ne/
ca hunc infandum /qui a gallilea usq; huc gentē
omnem ac locum seduxit et polluit. Pilatus cū
nolet imeritū illo mō damnare /audita gallilea /
an esset gallileus quæsiuit: quo comperto latissi-
mus /ad herodem tetrarcham gallileis imperatē:
qui ad solemne iudæorum cōuenerat Iesum trās-
missit /qua de re tanto herodes affectus ē gaudio
ut uehementes inimicitias quas cum pilato an-
tea gesserat /repente posuerit /inque gratiam am-
bo redierint: Erat enim retrarcha avidus uidēdi
Christi /et multorum explorādorum ob ea: quæ
de illo admirabilia ferebantur /memor æque q̄to
metu et sollicitudine pater /eum paruulū sit mo-
litus occidere: sed cum herodes ad ea quæ curio-
suis quærebat nisi silētium impetrasset: illum ar-

Ad hero-
dem mitte-
tur.

b i

Ad Pilatū

bitratus insanum illusit / et sago indutum uilissimo ad Pilatum reducendum iterum dedit : qui denuo cum omnia tentaret unde seruare innoxium posset : intereaq; a iudeis clamor ut necaret eum : extolleretur / subuolarētq; ad cælum criminationes in eum . Christum in iteriori pectorio colunæ uictum toto flagellari corpore et spinea corona redimiri iussit : quē a pedis planta ad uerticem usque attritum plagis / et in orbem caput spinis pertusum / et sputis faciem cruentoque mandentem iterum ex ædictiore concionatorio inspi ciendum populo protulit : quanta potuit uoce ecce homo exclamans : quem ita lacerum / et ad mortem proxime castigatum pellemus finibus : ut reffragari patriis legibus / et infestare synagogam non possit amplius . Abite iam tuti / animis que quiescite liberis . Sed contra reclamantibus illis nihil ē horū nefario isti cōdignū . crucifige . crucifige . Regem uestrum crucifigam Pilatus respondit : cui mox illi minaciter Regem Præses nisi Cæsarem agnoscimus . Omnis : qui se regem facit : contradicit Cæsari . His uerbis exterritus / ue ritusque ne infensus Cæsari fieret Pontius / accepta aqua manus mæstissimus lauit innocens / quiens ego sum a sanguine iusti huius . uos uide

r̄itis. At illi perniciem exicialeſſimam et tanto ſce
lere dignam ſibi iipſis imprecati: quam dum ſta/
bit orbis nunquam defuturam paſſuri ſunt: San
guis eius ſuper nos ſit: ac filios noſtros reclama/
uerunt. Vnde irrito conatu uideſs se laborare
Pilatus: ſedit pro tribunali et ſententiam da/
nationis tulit ī Chriſtum. quam hebr̄ais/latinis/
et gr̄acis ita inſcriptam litteris Ieſus Nazarenus
Rex iudæorum ſumma cruce iuſſit affigi. Qui/
bus rebus ita peractis Centurio protinus et ple/
rique romanæ militiæ atque custodiæ in equis lar/
mique fuere. Prolata uexilla romani Imperii: d
præclangentiibus tubis/ ouantibusque iudæis ad/
exulum uſtollitur clamor. et ducitur (proh stu/
por) ad mortem qui eſt omnium uita: et duos in/
ter latrones: qui deus ē uerus/ uirginis partu ædi/
tus mundo producitur medius per plenam undi
que uiā. Aderant horrendo ſpectaculo matres
non paucæ tenentes filios et largiter comploran/
tes: q: qui pauloante cum palmis et oliuis popu/
loque uementa ſternente fuerat in urbem cō/
uectus: ac ſpectabili habitus pompa concinen/
tibus pueris Osana filio Dauid benedictus qui
uenit in nomine domini, qui idem et mor/
tuos uifit. ſanctates præſtiterat.

b ii

et inaudita alia signa patrauerat: truderetur tā
diram/et probrosam in mortem .quas retrouer/
sus dominus/et suā quasi pœnam interoblitus
(O miseratio.o pietas)affatus est ita filiæ Hieru
salem nolite flere super me:sed flete super uos/et
super filios uestrós:quoniam uenient dies:in q/
bus dicent beatæ steriles:quæ non genuerunt /et
ubera quæ non lactauerunt:et montibus cadite
super nos et collibit operaite nos.Quæ omnia eo
tramite successum habuere.Nam emensis duo/
bus et .xl.post annis:quibus ad compunctionem:
et pœnitentiam expectata eorum feritas ē:ueluti
iudaici sceleris ultores Vespasiāus et Titus a Ne
rone destinati contra iudeos:innumeram prope
multitudinem in Hierosolimorum urbe impetu
primo clauerunt:quæ aceruatim undiq; ad diē
festum conuenerat:adeo ut angustia/ p̄sura/ fa/
meq; non minus: q̄ oppugnatione tabescerent.
Expugnata tandem urbs a Tiro /et templum in
censū ac ditatum:et quaq; mœnia solo æquata
fuere:utq; dux populi Iosephus:cui capto parci
tum ē:quoniam mortuo Nerone romanum im/
perium Vespasiano auguratus esset: prodit:qd
dicere horroris ē undecies centena milia iudeo/
rum gladio et inedia p̄iere,reliqui uero diuersis\

et miseris'acti conditionibus ceu folia arida a facie turbinis dispersi toto orbe et exinaniti fuere: suntque adhuc obtriti quoquo se uertunt/et uagi. Sed prosequentes rem nostram:dum inter latrones ita duceretur/peruenissetq; ad triuium ex diuerso mater sanctis sustentata sororibus/et iis fœminis quæ domino deuotissimæ ex gallilea eū fuerant prosecutæ:obuiam facta ē filio:ubi mutuo aspectu ceciderunt ambo uelut in mortem. Quo et in loco nūc etiam facellum dicatum uirgini extat eius rei monumentum:quod ab iis:q; Hierosolimam nauigant:inter cetera:quæ religiose coluntur:uisendum studiosissime queritur. Hic iam certe:s; possumus oculorum compotes esse:s; retinere uiscera:aut quidem uitam:cogitemus parumper uiri sacri ciuesq; deuoti : cogite mus Mariæ animam gladio Simeonis transfixā interius.exterius autem cadaueris instar uultum pallentem lumina oraç; in speciem mortis euersa.et totius deniq; compagem corporis diuinitatis teatrum laxatam iac sine sensu pulsuq; iacentē. Sanctarū comitū eiulatus, manū collisiones, alias uirginem annitentes attollere. alias faciem rotantes. alias cor leniter perfricantes. alias in mortis sudoribus dominū inspectantes:et con

b iii.

citatum pugnis | uiq; raptatum complorantes.
Alias in sacerdotes necisque ministros summur/
murantes. Hierusalem dira ac scelerata ut tuum
deum fœde et immaniter habes? ut surda de eo
prophetas non audis? ut miracula cœca nō inspi/
cis? ut auara cor induras ambiosum / et inhu/
manum? incandes rabie? infremis dentibus? furiis
dementaris? odio debaccaris? Ita agis in deum?
ita desœuis in iustum? Ita discerpis ad te missum
redemptorem mūdi Christum? Ita doctorem ue/
ritatis exculcas foras/ atque exibilas? Cur non fla/
gella te faciant? Cur sertum: quo eum coronasti
non te compungit? Cur facies sputis illita.alapis
liuida.cruore fœdata .barbam euulsa.non te ad
miserandum inflectit feris immanior/ære que du/
rior? Resipisce pertinax|atq; conuertere absciden/
da a dei regno|morti q; dedenda? Interim pendē/
tem piis earum ceruicibus: quæ secum erant: mu/
lierum: sapeq; lapsantē virginē magis q;dē gesta/
runt: q; deduxerūt ad caluarie locum: quo ad in/
teritū usq; laxatus filius Iesus processerat. Mox
ibi crux in sublime sustollitur : in qua nudatus/
et manibus/ac pedibus terebratis suffixus spec/
tabilis omnium oculis omnium dominus inter/
latrones medius patuit : qua offensa exterminio

quæ concussa tellus contremuit. Saxa scissa sunt,
atram in nocte uersa est hora sexta diei; et cætera
indolentis mundi exhorrebitisq; naturæ prodigia
quæ ante tetigimus : toto uisa et exaudita sunt
orbe: quibus signis et latro: qui pœdebat ad de/
xteram se conuertens illico beatus euasit: et cen-
turiu uere filius dei erat iste clamauit. Et ut lu-
cas tradit omnis turba eorum qui simul aderant
ad spectaculum istud et uidebant quæ fiebant p;
cutientes pectora sua reuersi sunt . Subter cruce
uero non suis tam profecta pedibus : q; alienis la-
certis conuecta una cum Ioâne discipulo stabar
Mater moribunda: modo prolabens modo se er-
rigens : et Magdalena fidissima complexa stipi-
tem/cruoremq; perlambens: quarum dolores/uo-
cesque miserandas preterire uestra cum uenia pa-
tres necesse est modis omnibus mihi ita me cori-
mens/et anhelitus deserit. Recenserit uobis magis
si liber: patiamini sermones : quos i cruce septies
dominus dignatus est fari: quibus nō partua my-
steria ac documenta colliguntur. Ab uenia mi-
serationeque inimicorum orsus/te precoro geni-
tor inquit ignosce illis: quia nesciunt cæci quid
faciant: quæ oratio nos edocet/Osoribus/et ma-
lefactoribus indulgedum facile esse: quæ uirtus

prima iter hōines ē: et decāta英雄ica q̄ nos ipsos sup̄ates efficimur deo uere simillimi. Sed et tāta ea i oratiōe uis fuit: ut iudæorū gēs plurima cōmota ad pœnitētiā fuerit: salutēq̄ pcepit. Deinde in latronē a dextris pēdētē intēdēs seq̄ ei cōmit, tentem. Amen dico tibi quia mecum hodie eris in paradiſo benigne promisiſ: præſe euidentiſſi, me ferēs pro peccatoribus mortem opportere: ne que tam infandum scelus ullum: quod non puriſicet / abſtergatq; confessio. Subinde in matrem et quem diligebat diſcipulum deflectens ut poterat oculos: ſic eos eſt allocutus. Mulier ecce filius tuus: et tu Ioānes Mater en tua: diuino quo plāne documēto filios in parentes institui/ et erudi, ri ad pietatem facillime poſſent: haberentq; qđ imitari non eſſet inglorium. Quartum præterea cōſtat ſitio uerbū fuſſe. ideo dictū q̄ humanam redēptionem atque ſalutem ſe ardere monſtrat. uel quod ex ſiccato inter tormēta palato hu mane ſitiret: qđ audiēſ ifandus / et ſpurcissimus uerbero ſpōgiā mersā aceto et illitā felle p arūdi, nē cōtinuo porrexit ad labra: qđ ideo factū reor eo ut iudæi ſigno uerū xpm aliq̄do poſſet agnoſcere: d quo euidentiſſime ſuis carminibꝫ ppheta p̄dixerat dederunt in eſcā meā fel, et i ſiti mea

potauerunt me accero. de quo et uaticinata Sy-
billa: Ad cibum autē fel et ad sitim acetum dede-
runt inhospitatis hanc monstrabunt mensam.
Quinto uero loco tanta acerbitate p̄cinarum: q̄
tam uel maiorem uel longiorem nemo pertulit
unquam: attritus ualentissima tamen hunc i mo-
dum itonuit uoce Eloi Eloi: Lamazabatani: qd
nosrra interptatū ē lingua Deus deus meus qua-
re me dereliquisti. q̄ sermo non fuit q̄ esset a diui-
na unione disiunctus: qux indiuidua ei cum deo
erat eritq; semper: Sed q̄ diuino omni suffragio
desertus esset et passibili omnino natura dimissa
uideret humanitas. dimissa inq̄ iisdem illis ratio-
nibus : quas si meministis ante tetigimus. In ma-
nus tuas domine cōmēdo spiritum meum sexto
orasse legitur dominus edocens non desperatio-
ne cōpulsus: sed asperitate dolorū afflictatus : se-
derelictum a deo i extremis clamasse: quod si ita
non esset: non protinus patri deo spiritum com-
mendaret: de cuius misericordia desperasset: Sig-
dem quod omnino desperat petit id nemo. De-
niq; viribus omnibus ita laxati exhaustaq; om-
ni ex parte iam uita / ut teneri in corpore anima
ultra neq; ret clamās iterū ualide cōsumatum ē in-
qt: qd ideo ut diceret cōsequēs fuit: ut quemad;

modum in creandis rebus sex dies dicitur opera
tus: molitusque omnia fuisse et septimo quievit
se die: q̄ eo ipso consumata et ad summū p̄ducta
esset tota natura: sic in patibulo redimens gentes
uniuersas septimo oris sui uerbo cōsumata atq;
pfecta: quæ prædicta de eo erant: enunciauit: et
fœdus æternæ reconciliationis et pacis ictum cū
deo sacrosancto intercedente sanguine suo palā
effecit: qui quinq; manuū pedum laterisq; fonti
bus exundans nos proliuit / ac emundauit. Quo
beneficio tanto Iesu domine tibi amaras hodie
reddimus lachrymas contundimus pectora. Cru
cem adoramus: et gratias cum his decātamus di
gnationi et misericordiae tue. et ueniam flagitā
res tibi obedientiam. culrum ac seruitutem polli
cemur. Tu nos sub alas: quas extēdis in sublimi
properantes collige. collectos defende. defensos
tandem et p̄ te cælestis Cœtitatis municipatu
gnos effectos sœculis sine fine mansuris tua tecū
in gloria habe: cuius rei gratia pius animā et be
neficienſiſſimus ipſe dedisti.

L A V S D E O .

Impressum Bononiæ per Platonem
de Benedictis de Bononia
Anno salutis Milesimo
quadringétesimo
et nonagesi /
moqnto
tertio Idus nouem
bris

?

REGISTRVM.

A B Ambo sunt Terni.

... que posee la Universidad de Murcia
en su colección de Documentos de
la Universidad de Murcia.
Número 12900
Anverso
verso

REGISTRA
LIBRO DE
ESTADÍSTICAS

12
2

CRIS
ac

